

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžso/28/2014
Identifikačné číslo spisu:	1012200814
Dátum vydania rozhodnutia:	15.04.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1012200814.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci žalobcu: Cromwell a.s., Lamačská č. 22, 841 03 Bratislava, IČO: 31 353 746, právne zastúpený: Advokátska kancelária Nechala & Co., s.r.o., Nitrianska č. 3, 821 08 Bratislava, proti žalovanému: Národný inšpektorát práce, Masarykova 10, 040 01 Košice, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. S/2012/00622-2.1 zo dňa 02.02.2012, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/83/2012-56 zo dňa 24.01.2014, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/83/2012-56 zo dňa 24. januára 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. S/2012/00622-2.1 zo dňa 02.02.2012, ktorým žalovaný zmenil rozhodnutie inšpektorátu práce Bratislava č. k. 152/10/Ph/II zo dňa 22.06.2011 a rozhodol o uložení pokuty žalobcovi vo výške 2500 € za porušenie nasledovných povinností stanovených v:

a) § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b) zákona číslo 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o nelegálnom zamestnávaní“) spočívajúce v tom, že žalobca ako zamestnávateľ si údajne nesplnil oznamovaciu povinnosť voči sociálnej poisťovni v súlade so zákonom č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“), za čo mu žalovaný uložil pokutu 2000 €.

b) § 99 zákona číslo 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZP“), spočívajúce v tom, že žalobca ako zamestnávateľ nevedol vo svojej prevádzke - Vľčie Hrdlo 60, 821 07 Bratislava, evidenciu pracovného času, práce nadčas, nočnej práce, aktívnej a neaktívnej časti pracovnej

pohotovosti zamestnancov tak, aby bol zaznamenaný začiatok a koniec časového úseku, v ktorom zamestnanec vykonával prácu, za čo mu žalovaný uložil pokutu 500 €.

V odôvodnení svojho rozsudku krajský súd uviedol, že z predmetných dokladov vyplýva skutočnosť, že napríklad F. G. bola prihlásená zamestnávateľom na účely sociálneho poistenia dňa 22.01.2010, avšak už ku dňu 20.01.2010 jej vznikol nárok na odmenu za vykonanú prácu v sume 16,758 €. Žalobca v rámci správneho konania tvrdil, že svoju prihlasovaciu povinnosť si riadne splnil zaslaním prípustného elektronického oznámenia. Z predložených registračných formulárov FO vyplýva, že pre Sociálnu poisťovňu bol rozhodujúcim časom pre prihlásenie (ľavý dolný roh formulára) dátum vyplnenia formulára, resp. dátum jeho prijatia poisťovňou. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal svoje tvrdenie, že Sociálnu poisťovňu informoval o vzniku poistenia svojich zamestnancov pred vznikom poistení inou formou, t.j. e-mailom, resp. SMS. Minimálne v prípade jedného zamestnanca, I. S., žalobca v žalobe nerozporoval zistenia správneho orgánu ohľadom jeho oneskoreného prihlásenia do registra poistencov. V prípade ostatných zamestnancov uvedených v napadnutom rozhodnutí súd zistil, že aj v prípade, ak podaniu príslušných prihlasovacích formulárov predchádzali elektronické oznámenia žalobcu podané maximálne 3 dni pred doručením požadovaného tlačiva, tieto nemohli byť podávané v lehotách pred vznikom poistení, t.j. pred vznikom pracovného pomeru príslušných zamestnancov. Tak ako súd už vyššie uviedol, pri dohodách o výkone práce nebol určený iný deň začatia výkonu činnosti ako bol deň uzatvorenia zmluvy, a preto za relevantný deň začatia výkonu činnosti súd považuje deň podpísania dohôd o vykonaní práce zamestnávateľom a zamestnancom.

Z uvedeného vyplynulo, že správny orgán dostatočným spôsobom zistil skutkový stav na posúdenie okolností, či žalobca nelegálne zamestnával určených zamestnancov v čase od vzniku ich poistenia do termínu ich preukázateľného prihlásenia do registra zamestnancov pre účely dôchodkového, nemocenského poistenia Sociálnej poisťovne. Napriek okolnostiam, že žalobca nesúhlasil so zistením správneho orgánu, svoje tvrdenie o včasnom splnení si prihlasovacej povinnosti elektronickou formou nepreukázal predložením e-mailovej komunikácie so Sociálnou poisťovňou, resp. nepredložil za účelom dokladovania svojho tvrdenia výpisy SMS. Z uvedeného dôvodu súd považoval námietky žalobcu v danom smere za nedôvodné.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcej skutočnosti, súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V odôvodnení rozsudku sa krajský súd nevysporiadal, a teda žalobcovi neodôvodnil, prečo je považovaný za nelegálneho zamestnávateľa napriek tomu, že dopad jeho údajného pochybenia je minimálny a nemá žiadne spoločenské následky navonok. Jeho označenie za nelegálneho zamestnávateľa má na druhej strane významný dopad na jeho ďalšie fungovanie dovnútra a môže viesť k jeho vyradeniu z hospodárskej súťaže.

V odôvodnení rozsudku krajský súd nedal vysvetlenie k záveru o relevantnom dátume pre vznik poistenia zamestnancov, a teda žalobca má za to, že takýto výklad zákonných ustanovení je svojvoľný, nakoľko nemá oporu v právnych predpisoch.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu nevyplýva, či je vôbec možné v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnom poistení vykonať prihlásenie najskôr emailom a následne takéto oznámenie doplniť registračným listom RLFO napríklad cez elektronický systém EZU. Krajský súd uvedenú otázku vôbec neriešil a nevyjadril sa ani k dokazovaniu v tomto smere. Rovnako sa nesnažil dokazovanie doplniť, pričom je zrejmé, že možnosť získania dôkazných prostriedkov o komunikácii so Sociálnou poisťovňou žalobcom je obmedzená. Uvedený prístup súdu vytvára riziko pre všetky podnikateľské subjekty, ktoré prvotne prihlasujú zamestnancov emailom a až následne registračným listom RLFO, nakoľko otvára otázku, akým spôsobom obstarávať, uchovávať a archivovať dôkazy o tomto úkone a či tieto budú vôbec postačujúce na preukázanie splnenia si zákonnej povinnosti. Takto odôvodnený rozsudok vo vyššie uvedených otázkach žalobcu nepresvedčil o správnosti rozhodnutia súdu, práve naopak má za to, že neboli riadne vysvetlené dôvody, pre ktoré bola žaloba zamietnutá.

V odôvodnení rozsudku krajský súd nedal ani vysvetlenie k vyššie uvedenému záveru o vyplatení

odmeny, a teda žalobca má za to, že takýto záver súdu je svojvoľný, nakoľko nemá oporu vo vykonaných dôkazoch.

Žalobca má ďalej za to, že z vykonaných dôkazov súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a to z nasledovných dôvodov: zákonník práce v rámci úpravy dohody o vykonaní práce nevyžaduje ako podstatnú náležitosť dojednanie dňa začatia výkonu práce, t.j. uvedený deň môže byť určený akýmkoľvek preukázateľným spôsobom. Záver súdu, že deň začatia výkonu práce je totožný z dňom podpisu dohody o vykonaní práce, nevyplýva z vykonaného dokazovania. Práve naopak, z predložených prehľadov odmien jednoznačne vyplýva, kedy zamestnanci prvý krát prácu vykonávali. Z prehľadu odmien jednoznačne vyplýva, v ktorý deň zamestnanec pracoval a aká odmena mu za prácu v daný deň patrí, t.j. vyplýva z nich nárok na odmenu, ale v žiadnom prípade skutočnosť, že v tento deň bola odmena zamestnancom uhradená. Záver súdu o výplate odmien v deň výkonu práce nevyplýva z vykonaného dokazovania. Súd napriek skutočnosti, že automaticky generované emaily, ktoré navrhovateľ zasielal Sociálnej poisťovni pred zasielaním RFLO, boli súčasťou administratívneho spisu odporcu, vyvodil z predložených dôkazov nesprávne skutkové zistenie. Skutkové zistenie neobstojí, a to najmä s poukazom na pochybenie v zistení skutkového stavu, ako aj s poukazom na existenciu automaticky generovaných emailov obsiahnutých v administratívnom spise.

Žalobca má tiež za to, že súd nesprávne právne posúdil vec, nakoľko v zmysle ustanovení Zákonníka práce deň začiatku výkonu práce nie je podstatnou náležitosťou dohody o vykonaní práce a Zákonník práce uvedenie tohto dňa výslovne nevyžaduje.

Žalobca opakovane dáva do pozornosti, že počas celého konania sa súd ako aj žalovaný správny orgán opierajú len o dôkazy, ktorými sú evidenčné listy RLFO zaslané Sociálnej poisťovni cez elektronický systém EZU. Podotýka, že zákon o sociálnom poistení postup prihlasovania zamestnancov, aký zvolil žalobca (teda e-mailová notifikácia Sociálnej poisťovne) pripúšťa a výslovne upravuje ustanovenie § 231. Na základe uvedeného žalobca navrhuje, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší rozhodnutie žalovaného alebo že zruší rozsudok krajského súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie.

Vo vyjadrení k odvolaniu žalovaný uviedol, že napadnuté rozhodnutie žalovaného, i rozhodnutie prvostupňového orgánu, ktoré bolo predmetom preskúmavania zo strany súdu, vychádza zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci. Prvostupňový správny orgán oprel svoje skutkové zistenia ohľadne porušenia zákazu nelegálneho zamestnávania o také dôkazné prostriedky, ktoré jednoznačným spôsobom deklarujú skutočnosť oneskoreného prihlásenia dotknutých zamestnancov žalobcu do registra Sociálnej poisťovne (viď predložené výpisy z registra Sociálnej poisťovne), ako i skutočnosť využívania závislej práce týchto osôb ešte pred splnením si registračnej povinnosti.

Tvrdenie žalobcu týkajúce sa včasnosti prihlásenia zamestnancov ešte pred začatím výkonu práce nie je z jeho strany skutkovo podložené, čo aj so zreteľom na značný odstup medzi založením pracovnoprávneho vzťahu a prihlásením zamestnancov do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia (napr. s p. I. I. žalobca uzatvoril dohodu o vykonaní práce dňa 01.01.2010, pričom k splneniu registračnej povinnosti pristúpil až dňa 02.03.2010, v čase o 16:03 hod; s p. F. G. uzatvoril dohodu o vykonaní práce dňa 01.01.2010, pričom menovanú prihlásil na účely príslušných poistení až dňa 22.01.2010, v čase o 10:30 hod.) primälo žalovaného k názoru o účelovosti tejto argumentácie žalobcu.

K tomuto záveru dospel žalovaný aj na základe zistenia, že rozhodujúci čas vzniku poistenia u dotknutých osôb nekorešponduje s časom ich prihlásenia do registra Sociálnej poisťovne, čo je v súvislosti so žalobcom deklarovanou skutočnosťou (vo vyjadrení k oznámeniu o začatí konania o uložení pokuty zo dňa 21.12.2010, ako aj v podanom odvolaní zo dňa 08.03.2011), že: „dátum vzniku poistenia je dátum totožný so začiatkom výkonu práce“, jednoznačným dôkazom toho, že žalobca ako zamestnávateľ porušil zákaz nelegálneho zamestnávania zakotvený v ust. § 3 ods. 2 s poukazom na § 2 ods. 2 písm. b) zákona o nelegálnom zamestnávaní, keď využíval závislú prácu fyzických osôb - p. W., p. Y., p. G., p. I., p. Y., p. V., p. G., p. I. a p. D., mal s nimi založený pracovnoprávny vzťah podľa ustanovení ZP, ale nesplnil si oznamovaciu povinnosť voči Sociálnej poisťovni v súlade s príslušným ustanovením zákona o sociálnom poistení - ust. § 231 ods. i písm. b) bod l. zákona o sociálnom poistení.

Odvolaciemu súdu navrhol rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 211 a nasl. O.s.p.) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Podľa § 250ja ods. 2 O.s.p. odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že krajský súd vec verejne prejednal a vyhlásil rozhodnutie dňa 24.01.2014. Odvolací súd nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariaďovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom. Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 15.04.2015 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté.

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p., podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 2 ods. 2 písm. b) zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o nelegálnej práci“), nelegálne zamestnávanie je zamestnávanie právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, ak využíva závislú prácu fyzickej osoby, má s ňou založený pracovnoprávny vzťah alebo štátnozamestnanecký pomer podľa osobitného predpisu a nesplnila povinnosť podľa osobitného predpisu (§ 231 ods. 1 písm. b) zákona o sociálnom poistení).

Podľa § 231 ods. 1 písm. b) bod 1. zákona o sociálnom poistení, zamestnávateľ je povinný prihlásiť do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia zamestnanca podľa § 4 ods. 1 na nemocenské poistenie, na dôchodkové poistenie a na poistenie v nezamestnanosti a zamestnanca podľa § 4 ods. 2, okrem zamestnanca v právnom vzťahu na základe ním určenej dohody o brigádnickej práci študentov podľa § 227a, na dôchodkové poistenie pred vznikom týchto poistení, najneskôr pred začatím výkonu činnosti zamestnanca, odhlásiť zamestnanca najneskôr v deň nasledujúci po zániku týchto poistení okrem zániku povinného nemocenského poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti podľa § 20 ods. 3, zrušiť prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ak poistný vzťah podľa § 20 nevznikol, a oznámiť zmeny v údajoch uvedených v § 232 ods. 2 písm. a) až c).

Podľa § 20 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 1 vzniká odo dňa vzniku právneho vzťahu, ktorý zakladá právo na príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, a zaniká dňom zániku tohto právneho vzťahu, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 231 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, povinnosti podľa odseku 1 písm. a) až f), h), j) a m) a n) je zamestnávateľ povinný plniť na tlačivách alebo inou formou, ktorých obsah a spôsob zasielania určí Sociálna poisťovňa.

Podľa § 231 ods. 3 a 4 zákona o sociálnom poistení, lehota na splnenie povinnosti podľa odseku 1 písm.

a), c) až f, h) až j), m) a n) je zachovaná aj vtedy, ak sa tlačivo v ustanovenej lehote odovzdalo na prepravu poštou alebo odoslalo faxom alebo elektronickou poštou. Lehota na splnenie povinnosti podľa odseku 1 písm. b) je zachovaná aj vtedy, ak sa tlačivo v ustanovenej lehote odoslalo faxom alebo elektronickou poštou alebo ak bola informácia podľa odseku 1 písm. b) odoslaná prostredníctvom krátkej textovej správy (SMS). Tlačivo odoslané faxom alebo elektronickou poštou, ak nie je podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného predpisu alebo urobené v súlade s dohodou podľa § 186 ods. 2, treba potvrdiť písomne najneskôr do troch dní odo dňa jeho doručenia Sociálnej poisťovni. Informáciu odoslanú prostredníctvom krátkej textovej správy (SMS) je zamestnávateľ povinný potvrdiť na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou najneskôr do troch dní odo dňa jej odoslania Sociálnej poisťovni.

Podľa § 3 ods. 2 zákona o nelegálnej práci, právnická osoba a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 2 a 3.

Podľa § 6 zákona o nelegálnej práci, postihy za nelegálne zamestnávanie upravujú osobitné predpisy. (zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti)

Podľa § 68a ods. 1 písm. b) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o službách zamestnanosti“), ústredie a úrad uložia pokutu právnickej osobe alebo fyzickej osobe za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania podľa osobitného predpisu od výšky 2 000 € do 200 000 €, a ak ide o nelegálne zamestnávanie dvoch a viac fyzických osôb súčasne, najmenej 5 000 €.

Podľa § 68a ods. 2 zákona o službách zamestnanosti, ústredie a úrad pri ukladaní pokuty podľa odseku 1 prihliadajú na závažnosť zistených nedostatkov a závažnosť ich následkov, opakované zistenie toho istého nedostatku, a ak ide o uloženie pokuty podľa odseku 1 písm. b), aj na počet nelegálne zamestnaných fyzických osôb.

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania odvolací súd skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného a prvostupňového správneho orgánu. V danej veci odvolací súd posudzoval najmä otázku, či sa žalobca dopustil porušenia právnych povinností súvisiacich s prihlásením svojich zamestnancov do Sociálnej poisťovne v zmysle zákona o sociálnom poistení, a či v prípade žalobcu išlo o nelegálne zamestnávanie uvedených osôb.

Z administratívneho spisu žalovaného odvolací súd zistil, že so zamestnancom (zamestnankyňou) I. I. uzavrel žalobca dohodu o vykonaní práce dňa 01.01.2010, z údajov Sociálnej poisťovne vyplýva, že bola do registra poistencov prihlásená zamestnávateľom dňa 02.03.2010 o 16:03 hod., poistenie jej vzniklo dňa 26.02.2010; I. D. uzavrel žalobca dohodu o vykonaní práce dňa 09.02.2010, z údajov Sociálnej poisťovne vyplýva, že bol do registra poistencov prihlásený zamestnávateľom dňa 15.02.2010 o 16.32 hod., poistenie mu vzniklo dňa 10. 2. 2010; Z. W. uzavrel žalobca dohodu o vykonaní práce dňa 01.01.2010, z údajov Sociálnej poisťovne vyplýva, že bola do registra poistencov prihlásená zamestnávateľom dňa 29.01.2010 o 11.02 hod., poistenie jej vzniklo dňa 29.01.2010; F. G. uzavrel žalobca dohodu o vykonaní práce dňa 01.01.2010, z údajov Sociálnej poisťovne vyplýva, že bola do registra poistencov prihlásená zamestnávateľom dňa 22.01.2010 o 10.30 hod., poistenie jej vzniklo dňa 19.01.2010 pričom zamestnávateľ zamestnankyňu do registra poistencov prihlásil prostredníctvom krátkej textovej správy (SMS) dňa 20.01.2010 o 0.00 hod. (= 19.01.2010 o 24.00 hod.); M. Y. uzavrel žalobca dohodu o vykonaní práce dňa 01.01.2010, z údajov Sociálnej poisťovne vyplýva, že bola do registra poistencov prihlásená zamestnávateľom dňa 22.01.2010 o 10.30 hod., poistenie jej vzniklo dňa 18.01.2010; W. V. uzavrel žalobca dohodu o vykonaní práce dňa 01.01.2010, z údajov Sociálnej poisťovne vyplýva, že bol do registra poistencov prihlásený zamestnávateľom dňa 11.01.2010 o 14:40 hod., poistenie mu vzniklo dňa 08.01.2010, C. G. uzavrel žalobca dohodu o vykonaní práce dňa 01.01.2010, z údajov Sociálnej poisťovne vyplýva, že bol do registra poistencov prihlásený zamestnávateľom dňa 04.01.2010 o 00.00 hod., poistenie mu vzniklo dňa 01.01.2010; G. Y. uzavrel

žalobca dohodu o vykonaní práce dňa 01.01.2010, z údajov Sociálnej poisťovne vyplýva, že bola do registra poistencov prihlásená zamestnávateľom dňa 04.01.2010 o 17:07 hod., poistenie jej vzniklo dňa 01.01.2010 a G. I. uzavrel žalobca dohodu o vykonaní práce dňa 01.01.2010, z údajov Sociálnej poisťovne vyplýva, že bola do registra poistencov prihlásená zamestnávateľom dňa 04.01.2010 o 17:10 hod., poistenie jej vzniklo dňa 01.01.2010.

Z uvedeného vyplýva, že žalobca ako zamestnávateľ si nesplnil zákonom stanovené povinnosti vyplývajúce zo zákona o sociálnom poistení, keďže svojich zamestnancov prihlásil na sociálne poistenie v zmysle ust. § 231 ods. 1 písm. b) bod 1 zákona o sociálnom poistení až po vzniku právneho vzťahu, ktorý im zakladá právo na príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 zákona o sociálnom poistení.

Odvolací súd ďalej poznamenáva, že v prípade zamestnankyne p. F. G., žalobca preukázal prihlásenie zamestnankyne na sociálne poistenie prostredníctvom krátkej textovej správy (SMS) (administratívny spis - príloha č. 32), avšak aj v tomto prípade ide o oneskorené prihlásenie do registra poistencov, nakoľko zo spisu vyplýva, že krátka textová správa bola Sociálnej poisťovni odoslaná dňa 20.01.2010 o 0.00 hod. (= 19.01.2010 o 24.00 hod.), ale poistenie zamestnankyne vzniklo 19.01.2010 (v deň kedy zamestnankyňa vykonávala činnosť zakladajúcu jej právo na príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 zákona o sociálnom poistení). Prihlasovaciu povinnosť je však zamestnávateľ povinný splniť pred vznikom poistení, najneskôr pred začatím výkonu činnosti zamestnanca. Z uvedeného teda logicky vyplýva, že zamestnankyňa dňa 19.01.2010 už vykonávala pracovnú činnosť, pričom zamestnávateľ ju prihlásil do registra poistencov až na konci, resp. prelome dňa.

V prípade ostatných zamestnancov vykonávajúcich pracovnú činnosť na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, zamestnávateľ tvrdené skutočnosti ohľadom prihlásenia svojich zamestnancov do registra poistencov prostredníctvom zaslania krátkej textovej správy nepreukázal. Z ustanovenia § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) vyplýva, že účastník konania je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe. Nesplnením uvedenej procesnej povinnosti účastník správneho konania zodpovedá za procesný výsledok v dôsledku neunesenia dôkazného tvrdenia (bremena), navyše v prípade, ak v správnom konaní sa vyjadril, že disponuje relevantnými dôkazmi preukazujúcimi tvrdené skutkové okolnosti. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd konštatuje, že v administratívnom spise sa nenachádzajú také dôkazy, ktoré by potvrdzovali žalobcom tvrdené skutočnosti ohľadom prihlásenia ostatných zamestnancov do registra poistencov prostredníctvom zaslania krátkej textovej správy. Ak žalobca disponuje takými dôkazmi, bolo jeho povinnosťou tieto predložiť v správnom konaní. V opačnom prípade musí znášať taký procesný výsledok, ktorý vyznieva v jeho neprospech.

Odvolací súd konštatuje, že námietka žalobcu, podľa ktorej je potrebné obmedziť trestanie iba na prípady, kedy je to odôvodnené závažnosťou a spoločenskou nebezpečnosťou protiprávneho konania, je taktiež bezdôvodná. V teórii správneho práva hmotného prevažuje vymedzenie, podľa ktorého správnym deliktom je protiprávne konanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorého znaky ustanovuje zákon a za ktoré ukladá správny orgán sankciu ustanovenú normou správneho práva. Z uvedenej definície sa odvodzujú všeobecné pojmové znaky medzi ktoré o. i. patrí aj sankcia (sankcionovateľnosť). Tá znamená, že právo spája s každým správnym deliktom konkrétnu sankciu (trest). Aj keď hlavným poslaním verejnej správy nie je trestať, čo súvisí so zásadou subsidiarity správneho trestu, že správny trest má miesto len tam, kde nepostačujú iné nástroje a prostriedky dovolené právom, zákony v niektorých prípadoch limitujú úvahu správneho orgánu o výške pokuty ustanovením jej dolnej hranice. V danom prípade prvostupňový správny orgán uložil pokutu vo výške 2.000 € na dolnej hranici zákonom stanovenej sankcie, preto nezostalo odvolaciemu súdu nič len opäť konštatovať, že rozhodnutie ako aj postup prvostupňového správneho orgánu a žalovaného boli v súlade so zákonom.

Najvyšší súd ďalej poznamenáva, že tzv. zmiešané správne delikty fyzických osôb - podnikateľov sa v zmysle teórie správneho práva (doc. JUDr. Machajová, CSc. a kol. - Všeobecné správne právo - 5.

aktualizované vydanie Vydavateľ: Eurokódex, Bratislava 2010, ISBN 978-80-89447-27-5) zásadne neviažu na zavinenie. Podnikajúca fyzická osoba je za tento delikt objektívne zodpovedná, pričom súčasná právna úprava takmer vôbec neumožňuje zbaviť sa čo len čiastočne zodpovednosti zaň, pretože prevažne neupravuje všeobecné liberačné dôvody. Z toho vyplýva záver, že fyzická osoba - podnikateľ zodpovedá výlučne za spôsobený protiprávny stav bez ohľadu na zavinenie.

V prípade využitia analógie trestného práva, konkrétne inštitútu tzv. materiálneho korektívu podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona (na ktorý žalobca zrejme poukazuje), odvolací súd poznamenáva, že analógia predstavuje interpretačný postup, ku ktorému má teória správneho práva skôr negatívny prístup. Kritiku k využitiu analógie v správnom trestaní nachádzame u Kukliša, a táto je založená na viacerých argumentoch, ktoré spočívajú najmä v nesplnení podmienok jej prípustnosti v otázkach správneho trestania. Uvádza, že analógia je jedným z interpretačných postupov v tých prípadoch, keď zákonná úprava neposkytuje návod na riešenie daného právneho problému. Všeobecne sa v správnom práve analógia nepripúšťa. Na jej výnimočné a obmedzené použitie by mali byť zároveň splnené tieto podmienky: medzera v zákone, použitím analógie neutrpí páchateľ, jej použitím neutrpí chránený záujem. Uvádza tiež, že pre uplatnenie väčšiny zásad aplikovaných v trestných konaniach aj v konaniach, v ktorých sú ukladané správno-právne sankcie, analógia vôbec potrebná nie je (Kukliš, Ľuboš. Správne trestanie v judikatúre NS SR. In: Správne súdnictvo a rekonštrukcia civilného práva procesného. Pôsobnosť a organizácia správneho súdnictva v Slovenskej republike : zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, 2012, s. 327 - 336). Na základe uvedeného súd je toho názoru, že zákonná úprava trestania správnych deliktov fyzických osôb - podnikateľov v zmysle zákona o nelegálnom zamestnávaní je upravená dostatočným a jasným spôsobom - absentuje teda medzera v zákone, preto využitie analógie trestného práva nie je potrebné.

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 druhá veta O.s.p. potvrdil ako vecne správny.

O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods.1 v spojení s § 246c ods. 1 a § 250k ods.1 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože žalobca v konaní nebol úspešný a žalovaný právo na náhradu trov konania nemá.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.